

# GAZETA LWOWSKA.

Sobota

N<sup>o</sup> 111.

19. września 1840.

Z powodu kończącego się z dniem ostatnim września trzeciego kwartału r. b. Redakcja ma zaszczyt upraszać szanownych Prenumeratorów i tych, którzyby chcieli na nowo prenumerować, aby raczyli wcześniej i jeszcze przed końcem tego miesiąca złożyć prenumeratę kwartalną w tych ces. król. Pocztaamtach, w których życzą sobie odbierać tę Gazetę, lub w głównym ces. król. Pocztaamcie Lwowskim; chcący zaś odbierać ją we Lwowie, raczą zaprenumerować w kantorze Gazety Lwowskiej przy Wyższej Ormiańskiej ulicy pod liczbą 144, w domu Singera; albowiem tyle tylko drukować się będzie egzemplarzy, na ile prenumerata przed końcem tego miesiąca do głównego c. k. Lwowskiego Pocztaamtu nadeszła zostanie.

Prenumerata na Gazetę Lwowską z Rozmaitościami i Dodatkiem wynosi:

1. We wszystkich c. k. Pocztaamtach na prowincyi na kwartał ztr. 5 kr. 36 mon. kon.; w głównym c. k. Pocztaamcie Lwowskim na kwartał ztr. 5 kr. 12 mon. kon.; wraz z opieczętowaniem.

2. Dla tych pp. Prenumeratorów, którzy chcą odbierać Gazetę we Lwowie, w kantorze Gazety Lwowskiej, wynosi prenumerata na kwartał ztr. 4 kr. 48 mon. konw.

PP. Prenumeratorom we Lwowie, na ich żądanie, Gazeta będzie do ich pomieszkań odsyłana, jeżeli zapłacą z góry w kantorze Gazety na miesiąc 15 kr., na kwartał 45 kr., mon. kon.

## Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Z Wiednia. — Zagraniczne: Zjednoczone Stany Ameryki półn.: Przyjęcie Fanny Elsler. — Hiszpanija: Zniesienie stanu oblężenia Barcelony. — Anglija. — Francuja: Z Afryki. (Plan przyszłej wyprawy.) — Rossyja. — Turcyja: Ostateczna odmowna odpowiedź Mehmeda Alego. — Egipt — *Nowiny Lwowskie.* — Wiadomości handlowe i przemysłowe: Lwów. — Sadagóra. — Warszawa. — Wrocław. — Londyn.

## Wiadomości krajowe.

— Z Wiednia. —

Ciąg dalszy odmian zaszczytów w c. k. wojsku. Majorami zostali kapitanowie i rotmistrze: Wilhelm Hartmann, z pułk. piech. Arcyksięcia Cesarza nr. 1., w pułku piech. Arcyksięcia Fryderyka nr. 16; Karol Tschopp, z pułk. piech. Arcyksięcia Fryderyka nr. 16; Maxymilijan Grube, z pułk. piech. Arcyksięcia Franciszka Karola nr. 52; Teodor Binder de Biedersfeld, z pułk. piech. barona Wacquant nr. 62; Maurycy Książę Jabłonowski, i Franciszek hrabia Annoni, z pułk. huzarów Króla Sardyńskiego nr. 5; dalej Józef Sztankowicz, z pułk. huzarów Cesarza nr. 1, wszyscy w pułku; Edward Schrefel, z pułk. piech. Arcyksięcia Fürstenwärtner nr. 56, w pułk. piech. Arcyksięcia Łukki nr. 24; Franciszek hrabia Malaguzzi, z pułk. huzarów Arcyksięcia Józefa nr. 2., szam-

belan służbowy przy Arcyksięciu Maxymilijanie, w pułk. huzarów Arcyksięcia Ferdynanda nr. 3, na swojej posadzie, i August baron Lauingen, z pułk. chevauxlézerów Księcia Hohenzollern-Hechingen nr. 2, w pułk. chevauxlézerów hrabi Nostitz nr. 7. — Wacław Tichy, major pułku piech. Arcyksięcia Franciszka Karola nr. 52, został komendantem batalijonu grenadyerów Gerolda.

(Dokończenie nastąpi.)

## Wiadomości zagraniczne.

Zjednoczone Stany Ameryki północnej.

Najnowsze wiadomości z Nowego Jorku pod dniem 18. sierpnia donoszą: »Sprawy pogranicznej jeszcze dotychczas nie rozstrzygnięto, a doniesienia z Mainy nie są bynajmniej zaspokajające. Słychać, iż sprawozdanie komisarzy angielskich pod względem rozgraniczenia, nie sprawi-

ło pożądanego skutku w rządzie Stanów Zjednoczonych; owszém prezydent pan van Buren miał oświadczyć, iż zerwanie przyjacielskich stosunków nastąpi nieodzownie, jeżeliby Anglija obstawała przy punktach, które w nadmienioném sprawozdaniu wytknięto. Toż samo zdanie o tej sprawie podzielać się zdają także dzienniki amerykańskie, które uroszczenia Anglii wzręcz bezwstydnymi być mienia. — Tancerka panna Fanny Elslér jest jeszcze ciągle »b o ży s z c z e m» Nowego Jorku, Bostonu i Filadelfii, gdzie zbiera takie tryjumfy, jakich na tutejszj scenie jeszcze dotychczas nie widziano, a które przywołują nam w pamięć tryjumfy, jakie niegdyś Stany Zjednoczone jenerałowi Lafayette w jego podróży w tym kraju wyprawiały, dla tego też ją żeńskim Laffayette nazwano. Pierwsi mężowie Stanów Zjednoczonych, prezydent i członkowie gabinetu, starają się jój przypodobać i okazują jój nie tylko wszelkie względy, ale nawet zasięgają jój zdania o swych osobach, a gdy niedawno znajdowała się na kongresie, były prezydent, sędziwy John Quincy Adams, zagrzany jój obecnością, miał z tego powodu bardzo świetną do zgromadzenia mowę. Lud wyprzęga konie z jój powozu i ciągnie go sam po ulicach w tryumfie; nalegają na nią koniecznie, aby przedłużyła swój pobyt, i spodziewać się można, iż się do tego nakłoni, gdyż w przeciągu trzech miesięcy zebrała 20000 dolarów, a przytém wyprawiają jój serenadę po serenadzie. Na jednej z nich w noey. z dnia 15go sierpnia wszczęła się nawet przed jój hotelem zacięta utarczka, do której jak się zdaje, częścią polityczna, a częścią osobista zawisł powodem była. Znaczna ilość partyi Wigów przedsięwzięła wyprawic serenadę uwielbionj tańcerce, i w tym zamiarze w obec pięciu do sześciu tysięcy widzów zebrała się z muzycznymi notami i pulpitemi, przed jój hotelem. Ale zaledwo że rozpoczęto muzykę, gdy oto znaczna partya radykalistów czyli *Locofocos* napadłszy na muzyków z wykrzykiem: »Stany Zjednoczone!» pogruchotała im instrumenty i popaliła pulpity, nie doznawszy najmniejszej przeszkody ze strony zgromadzonych widzów.

### Hiszpanija.

Królowa-Rejentka przybywszy do Walencyi udała się do *Seo* (kościół katedralnego) i modliła się przed wizerunkiem Naj. Panny opuszczonych. Pomodliwszy się ucałowała płaszcz Boga rodzicy. Pobożna czynność ta sprawiła u ludu największe uniesienie. Dawano oklaski i wolano: »Niech żyje Królowa! Spokojuć w Walencyi zupełnie jest przywrócona.

Dziennik *Guardia Nacional* donosi z Barcelony, że książę de la Victoria wydał pod d. 26. sierpnia następujące obwieszczenie: »Jedyny artykuł. Od dnia dzisiejszego znosi się stan oblężenia tego miasta, nakazany przezemnie pod d. 22. lipca.«

### Wielka Brytania i Irlandyja.

Uwagami pism francuzkich nad znaném *memorandum*, widzi się *Morning-Chronicle* do następującej odpowiedzi spowodowaną: »*Moniteur* uskarża się na dwa zawarte w tym akcie twierdzenia. \*) *Memorandum* w istocie twierdzi, że mocarstwa projektowały niedawno rządowi francuzkiemu, by przystąpił do układów, zakładających się na podobnych pomysłach, jakimi były te, które jenerał Sebastiani wniósł ku końcu zeszłego roku. Twierdzenia tego bez przyczyny nie wyrażono. Teraz *Journal des Debats* zastrzega się wprawdzie przeciw temu, utrzymując, że jeżeli jenerał Sebastiani podobną propozycyję uczynił, byłyto tylko czcze wyrazy; dodaje jednak: »Na wszelki przypadek bardzo mało zależy na tém, czy Syryja Sultanowi czy Baszy należy, gdyby tylko ta mała wojna na Wschodzie nie wywołała wielkiej wojny w Europie.« I myśl ta sama przechodzi przez wszystkie akty dyplomatyczne rządu francuzkiego. Rząd francuzki i dobrze zawiadomieni, bynajmniej, jak powiadają, nie troszczą się o to, czy Mehméd otrzyma Syryję lub nie, ale nie chcą oni, ażeby go do tego zmuszano, a to wcale nie z tkliwości dla Mehméda, lecz z powodu pomyslnj opinii, która za nim w całej Francyi panuje, tak iż polityka rządu francuzkiego pod względem tej sprawy, wyszła od niecztyrech mocarstw, nie pochodzą z wiary w istotną mądrość tej polityki, gdyż powiadają, że to zupełnie jedno, czy Mehméd Syryję zatrzyma lub nie, lecz jedynie z konieczności, w jakim jest rząd francuzki, ulegając i schlebiając opinii publicznej, bądź takowa rozsądną jest, bądź nie. Jeżeli taka mowa, jeżeli takie rozumowania są we francuzkiém *memorandum*, to nie dziwimy się bynajmniej, dla czego p. Thiers oświadczył, iż publicznie ogłaszać go nie będzie.«

Z Portsmouth dowiadujemy się pod d. 29go sierpnia, że okręt *Britannia* o 120 działach, 14 bronią w Spithead się zaopatrzy; okręty *Calcutta* o 84 i *Queen* o 110 działach, będą wygotowane, a sto pensjonowanych już marynarzy będzie musiało znowu na okręt *Victory* wiać do służby zwyczajnej. Okręt *St. George* o 120

\*) Ob. nr. 109. „Gazety“ nasj.

dzielach d. 27go sierpnia w Plymouth z war-  
ztatu spuszczone.

Statkiem parowym *Aden* przybyłe gazety  
z Kantonu, które do d. 25go kwietnia dochodzą,  
zostały teraz rozdane. Donoszą one, że na przy-  
padek uderzenia Anglików na Bocca Tigris, gu-  
bernator Lin ma zamiar zburzyć przedmieścia  
Kantonu, a samo miasto postawić w stanie obro-  
ny. Miasto opasane jest murem, na którym w  
nieregularnych odstępach wznoszą się 10 stóp  
wysokie wieże, zresztą jest ono bez wszelkich  
przekopów i tём podobnych fortyfikacyj. Lu-  
dność przedmieść jest większą niżli w obrębie  
murów i obejmuje zresztą część mieszkańców,  
najwięcej przemysłowi oddanych. Wszelki za-  
graniczny handel miasta, jego rękodziełnie i  
składy towarów, znajdują się na przedmieściach,  
któratо okoliczność zamierzone tychże zburze-  
nie nader wątpliwym czyni. Myśl poświęcenia mie-  
szkańców jednej połowy Kantonu dla ocalenia dru-  
giej, jest, jak *Standard* czyni uwagę, za-  
nadto nieodporczą nawet na barbarzyńską uporczywość  
Chińczyków.

Dziennik *Times* zawiera wiadomości z Wy-  
spy St. Heleny pod dniem 11. lipca. Statek  
*Delphin* zawiął tam właśnie z rozkazem rzą-  
du, oddania księciu Joinville zwłók Napo-  
leona.

Doniesienia o zbiorach zboża z prowincyj są  
nader pomyślne. Pszenica i owies były już wszę-  
dzie dojrzałe i spodziewano się więcej niżli śre-  
dniego plonu.

### Francya.

Dziennik *Temps* (organ ministerjalny) za-  
wiera co następuje: »P. C. Perier, w towa-  
rzystwie pp. Delagrangé i Haubersaert,  
popłynął na statku parowym *Sekwana* z Rouen  
do Hawru, z kąd uda się do Petersburga na stat-  
ku parowym *Page*. Słychać, że celem poslan-  
nictwa jego jest, by pozostał tam z tytułem pierw-  
szego sekretarza poselstwa, pod niebytność pana  
Barante, który do Francyi powróci.«

Pisma paryskie donoszą, że książę i księżna  
Nemours zaniechali podróży do Niemiec, po-  
niważ ostatniej, jako będącej przy nadzici, le-  
wnie tę podróż odradzili.

Pewien wieczornik paryski pisze pod dniem  
4. września: »Rząd otrzymał dnia dzisiejszego  
depeszę telegraficzną, że Abd-el-Kader wpadł  
do prowincyi Konstantyny.«

Lubo zgromadzenia rzemieślników w Paryżu  
d. 4. września jeszcze po części trwały, nie do-  
puścili się jednak żadnych dalszych bezprawi-  
nych czynów, a władze rządowe mają nadzieję, dzięki

rozwinionej przez nie dzielności, że i inni obłą-  
kani do posłuszeństwa przywiedzeni będą. Tym-  
czasem wojsko z obozu pod Fontainebleau na  
pokładzie statków parowych do Paryża sprowa-  
dzają. Po południu d. 4. b. m. przybyły tym  
sposobem i wysiadły właśnie na ląd dwa batali-  
jony 21go lekkiego pułku piechoty i dwa bata-  
lijony 66go pułku liniowego.

P. Arago, wybierający się na wielki objazd  
po departamentach, doznał w tём przeszko-  
dy, ponieważ rzemieślnicy (skutkiem pobuntowania  
się) robót zaprzestali, a przeto nie mógł dostać  
rzemieślnika do naprawy powozu.

*Capitol* donosi, że tajne uwięzienie, w jakim  
Ludwik Bonaparte i inni obwinieni o roz-  
ruchy bulońskie, dotąd trzymani byli, zwolnio-  
nóm zostało d. 5. b. m. Niektóre osoby otrzy-  
mały pozwolenie odwiedzania więźniów w *Con-  
ciergerie*. Tenże dziennik donosi także, iż pro-  
ces w sprawie tój zacznie się d. 25. września  
i cztery do pięć dni trwać będzie.

W dniach ostatnich sierpnia wykonano kilka  
uwięzień w Lugdunie, dotyczących się zabiegów  
politycznych. Znaleziono między innymi czer-  
woną czapkę i statuty tajnego towarzystwa, pod  
nazwą »Przyszłość.«

*Gazette de Flandrè* zawiadamia, że wzmag-  
jąca się słabość piersiowa Cabrery, skłoniła  
nareszcie ministeryjum do przewiezienia go w  
okolicę łagodniejszego klimatu. Wydano przeto  
rozkaz przygotować pomieszkanie w Montpellier,  
dla umieszczenia w niem Cabrery, mającego  
być w Lille tamże przetransportowanym.

Pewien obywatel z departamentu Mozeli, któ-  
ry d. 16. sierpnia miał jeszcze rocznego dochodu  
25,000 franków, d. 18. zmuszony był sprzedać  
zegarek dla zapłacenia obiadu. Cały majątek  
swoj stracił d. 17. na spekulacyjach giełdowych.

Marszałek Valée donosi ministrowi wojny  
pod d. 23. sierpnia, że kolumna wyprawiona do  
Koleah po (nieszczęśliwej dla Francuzów) po-  
tyczce z d. 12go, nie spotkała się więcej z nie-  
przyjacielem. Zbiegły od Arabów woltażer do-  
nosi, że oni wiele ludzi utracili, i że 30 do 40  
naszych, po większej części rannych, w nie-  
wolę się dostało. — El Berkani po potyczce  
z d. 12. przybył pod Szerszel, na który d. 15.  
wieczorem nadaremnie uderzał. — Milianę kil-  
kakrotnie niepokojono, a d. 1. sierpnia mocno  
na nie uderzano. Nieprzyjaciel na wszelkich  
punktach odparty, poniósł wielką stratę. My  
mieliśmy 9 zabitych a 6 rannych. — Dnia 23.  
sierpnia nie miano w Algierze pewnych wiado-  
mości z Medeah; głoszone tylko, że dosyć znacz-

na potyczka zaszła pod murami tego miasta. Jeneralny gubernator postanowił mimo nadzwyczajnych upałów posłać kolumnę do Medeah, dla przekonania się o położeniu jenerała Duvivier. — Jenerał Lamoricière pisze z Oranu, że Emir uzbrojenia wojenne czynnie wykonywa, atoli nieprzyjacieli żadnych na zachodzie kroków nie przedsiębrał. — O tym jenerale Lamoricière, który objął teraz dowództwo prowincyi Oranu, czytamy w pismach publicznych następujące bliższe szczegóły: »Pochodzi on z zamożnej rodziny w okolicy Nantes; r. 1830 jako porucznik od artylerji odbył wyprawę do Afryki, został kapitanem Zuawów, później przełożonym biura arabskiego (*Bureau Arabe*) i jako podpułkownik wdarł się pierwszy w wyłom Konstantyny, gdzie był ciężko ranny. Za czyn ten waleczny otrzymał stopień pułkownika. W skutek ostatniej wyprawy do Medeah i Miliany, posuniono go na marszałka polnego.

*Constitutionnel* zawiera plan przyszłej wyprawy w Afryce północnej. Obroty jesienne zaczynają się zwykle w październiku, w tym roku zaś rozpoczną się, skoro pogoda posłuży. Chcą tą razą położyć kres dumnym planom Abd-el-Hadera i jego pod-dowódczom, którzy w latach ostatnich kraj pustoszyli. Trzy czynne dywizyje będą wystawione i wyjdą z Algieru; Oranu i Mostaganemu. Dywizyja z Algieru składa się z 10,000 ludzi pod bezpośrednimi rozkazami marszałka Valée, jeżeli przez okoliczności obecność jego w Oranie potrzebną nie będzie, w którymto przypadku dowództwo nad tą częścią wyprawy obejmie jenerał Duvivier, który w innym razie mieć będzie dowództwo w mieście i prowincyi Algieru pod czas nieobecności marszałka. Dywizyja Oranu, złożona z 12 do 14,000 ludzi, dowodzoną będzie przez jenerała Lamoricière, mianowanego głównym dowódcą tej prowincyi. Jest ona najmocniejszą z pomiędzy trzech dywizyj, ponieważ przeznaczoną jest przeciw najbitniejszym i Fanirowi najprzychylniejszym plemionom, i wejdzie w tę część kraju, gdzie główna siła jego jest zgromadzoną. Dywizyja Mostaganemu, licząca 5 do 6000 ludzi, dowodzoną będzie przez jenerała Changarnier. Dywizyje Algieru i Oranu mają nieprzyjaciela pędzić wspólnie ku jednemu punktowi. Dywizyja Mostaganemu wspierać będzie obroty obu drugich oddziałów, czyniąc dywersyje, lub sąsiednie plemiona trzymając na wodzy. Dywizyja Algieru zebrana będzie w Milanie, a z tamtąd pójdzie w dolinę Szelifu. Dywizyja Oranu zbierze się w obozie u drzewa figowego, i w równym czasie z dywizyją Algieru ku Maskarze wyruszy. Głównym

zamiarem tych połączonych obrotów ma być wyparcie Emira w puszczę.

### Rossyja.

W *Dzienniku ministerstwa spraw wewnętrznych* czytamy: »W nocy na 27. stycznia b. r. pod wsią Baklihl, o 16 wiorst od Baku, zdarzył się wybuch wulkaniczny, z grzmotem podziemnym, który był słyszany o 40 wiorst dokoła. Płomień był tak silny, że oświecał okolicę w promieniu na wiorst 40 i był widzialny do samego rana. Wulkan wyrzucał z paszczy swojej ziemię na trzy wiorsty w około; gęsty słup dymu, wychodzący z krateru, ciągnął się w kierunku wiatru na wiorst 40 i zostawiał w swoim przejściu ciąg kulek wielkości śrotu, utworzonych z przepelnionej materji, zmieszanej z siarką. Płomień zgasł nazajutrz, ale ziemia nie przestawała chwiać się i kiedy niekiedy następowały małe wyrzuty; lawa płynęła w kilku miejscach, ale w mniejszej ilości niż z góry Massazyr w 1830 r. Po tym wybuchu atmosfera na wielką odległość pozostała napelniona mocnym zapachem siarki. W wielu miejscach ziemia została rozdarta, tak iż mieszkańcy nie śmieli wypuszczać trzód w pole, w obawie, aby ziemia ich nie pochłonięła.« (Tyg. Pet.)

### Turcyja.

Według wiadomości z Konstantynopola pod 1. września, otrzymanych w Wiedniu przez nadzwyczajną sposobność, odebrano tamże z Alexandryi pod dniem 26. sierpnia doniesienie, że gdy w dniu tym upłynął pierwszy dziesięciodniowy termin, wyznaczony Baszy Egiptu, pełnomocnik Wysokiej Porty, Ryfaat Bej, udał się do Mehmeda Alego w towarzystwie kon.sulów jeneralnych Wielkiej Brytanii, Austrii, Rossyi i Pruss, dla powzięcia stanowczej odpowiedzi jego na propozycyje podane mu dnia 16go wspomnionego miesiąca imieniem Wysokiej Porty. Odpowiedź nastąpiła w ten sposób, że Mehmed Ali stanowczo odmówił przyjęcia podanych mu warunków.

Angielski komodor Napier, z zostającymi pod rozkazami jego okrętami wojennymi, podpłynął pod Bajrut i trzy statki egipskie z amunicyją i działami, przytrzymał przy wybrzeżach tamtejszych.

Wypłyniona z portu konstantynopolitańskiego eskadra turecka, złożona z okrętu liniowego, dwóch fregat i dwóch korwet, zawinęła do Cypru, i wysadziła na wyspę tę 6000 wojska. Turecki okręt liniowy przyłączył się potem do stojącej pod Alexandryją angielsko-austriackiej floty, dowodzonej przez admirała Stopforda.

Egipt.

— Z Alexandryi d. 18. sierpnia. —

Pana Walewskiego, który dnia 12go zawi-  
nął tutaj na rządowym statku parowym *Tartare*,  
p. Cochelet przedstawił onegdaj Wice-Kró-  
lowi. Narada trwała przeszło dwie godziny, i  
dowiadujemy się z bardzo niezawodnego źródła,  
że ci dyplomaci oświadczyli Wice-Królowi, iż  
rząd francuzki mimo najlepszej woli, nie będzie  
mógł dać mu pomocy, przeciw połączonej Euro-  
pie; radzili mu przeto, by to wszystko pod ści-  
słą wziął rozwagę, zanim ostateczne powzięcie  
postanowienie i nalegali nań, ażeby z umiarko-  
waniem postępował. Mówiąc innemi słowami, pp.  
Cochelet i Walewski znaleźli się w taki spo-  
sób, jak gdyby Wice-Królowi chcieli dać do po-  
znania, że ministeryjum francuzkie z radością  
powzięło wiadomość o przystąpieniu jego do  
londyńskiego traktatu. Mehmed Ali niewzru-  
szony w swych postanowieniach odpowiedział im,  
że co do skutków walii, zupełnie się na wołą  
Boga spuszcza; atoli niesprawiedliwym warunkom,  
jakie nań wkładają, bynajmniej poddać się nie  
może.

(Adler.)

## NOWINY LWOWSKIE.

Dnia 17go b. m. wykonano tu na zleczenie  
wyrok śmierci. Jestto ten sam, co w Dziedzi-  
cowskim obwodzie zloczowskim, na chłopcu ży-  
dowskim dopuścił się szkaradnej zbrodni, o któ-  
rémś dawniej w *Nowinach* naszych obszernie  
nadmieniali. Od czasu ogłoszonego wyroku  
owładły duszę jego żal i skrucha, jakoż trzy dni  
spędził na samych modłach i zupełnem podda-  
niu się swojemu przeznaczeniu, co mu zejście  
na tamten świat użyczyło. Umarł on napominając  
lud, aby był dobrym, poczciwym i za niego się  
modlił. — Dzisiaj odwiedziliśmy na przedmie-  
ściu *na rura cha* nowy zakład maszynisty pana  
Franciszka Schumana. Wznosi się tam  
nowy młyn wodny, murowany, przeznaczony do  
utrzymania w ruchu szmelcarskiego pieca i kuźni,  
na miejscu dawnego zamulonego stawu, urzą-  
dzono nowy, wcale piękny i czysty, który na przy-  
szłość młodzieży lubiącej się kąpać istotnie po-  
dobać się będzie. Tym sposobem spodziewamy  
się, że i ta część miasta na przyszłość się pod-  
nieśli. — Nowy zbiornik wody na *Pohulanca*  
podobnie już ukończony, a wodociąg żelaznemi  
rurami aż niedaleko klasztoru Panien Sakra-  
mentek doprowadzono.

(Nadestane.)

Przed lat 32. żołnierz jeden żonaty z Galicyi  
stojąc w Austrii z swym pułkiem, zostawił

w siódmym roku syna swego w instytucie woj-  
skowym, a sam odszedł z wojskiem do innej  
provincyi, i wysłużywszy lata osiadł na gruncie  
włościańskim w Manajowie (obwodzie zloczow-  
skim), przez 26 lat nie mając żadnej wiadomo-  
ści o dziecku swoim. Syn jego przez zdatność  
i dobre prowadzenie się, przechodząc wszystkie  
stopnie wojskowe, został oficerem i profesorem  
w wojskowej akademii neustadzkiej. Roku 1834  
będąc jeszcze feldweblem, dochodził urzędownie  
stosunków familijnych, a dowiedziawszy się, że  
ma rodziców w Manajowie, pisywał do nich naj-  
czulsze listy, i zasilał ich hojnie pieniędzmi.  
Roku 1838. umarła mu matka; całe więc uczu-  
cie jego zwróciło się do ojca: cieszył go listami  
po stracie żony, i wspierał pieniędzmi — roku  
1840 przysłał mu 50 zr. m. k. a dnia 30. sier-  
pnia b. r. przyjechał sam o 123 mil do Mana-  
jowa, chcąc mieć ojca swego z sobą i zape-  
wnić mu wygodne i spokojne życie. Manajów  
i cała okolica jest właśnie świadkiem czulej  
sceny miłości synowskiej: świadkiem, jak stę-  
sknione serce cnotliwego syna, przez 32 lat nie  
widząc ojca, rozplywa się w uczuciach gorącej  
miłości i świętego dla ojca uszanowania. Jak  
kapłan przed Bóstwem czią przejęty, tak on  
przed ojcem swoim klęka, całuje go po nogach  
i rękach, i wszelki czas poświęca na uszczęśli-  
wienie ojca, na sprawienie mu ukontentowania  
w sposobie najtkliwszym, na jakie się tylko serce  
czule zdobyć może. Ofiarowano mu mieszkanie  
we dworze — podziękował najuprzejmiej —  
ażeby się z ojcem nie rozłączać, w którego chatce  
mieszka. Całą familię po różnych wsiach za-  
mieszkałą odwiedził i pieniędzmi zaopatrył, nie  
wstyżąc się chodzić po chatkach, w których  
krewni jego mieszkają. Obywatele tych okolic,  
wysokim szacunkiem dla tak cnotliwego oficera  
przejęci, okazują mu największe uszanowanie,  
odwiedzają go w chatce ojcowskiej, zapraszają  
wraz z ojcem do siebie, i z największą czią  
przyjmują. Gdy ojciec na starość, stosunków  
nawykłego życia, wsi i rodziny swojej opuścić  
nie chce, stara się syn o to, aby uwolnić od woj-  
ska brata, mającego jeszcze przez lat dwa słu-  
żyć, osadzić go na gruncie ojcowskim, a ojca przy-  
nim zostawić, by przy zasilkach pieniężnych,  
spokojnie i bez troski pędził resztę dni życia  
swego. Dnia 10. września był w interesie ojca  
w Zloczowie, gdzie go wraz z ojcem jak naj-  
uprzejmiej przyjęto. Chodził z ojcem po mie-  
ście, i dziwnie się wydało mieszkańcom Zlo-  
czowa, że jakiś oficer prowadzi się z chłopem  
w siermiędze; ale gdy się dowiedziano, że  
to był syn z ojcem, którzy się 32 lat nie wi-  
dziel, zadziwienie zamieniło się w powsze nny

szacunek i rozrzewnienie, które słodkie łzy wszystkim wyciskalo. Błogosławione dzieci od Boga i ludzi, dające wzór takiej miłości synowskiej! — Z Manajowa dnia 12. września 1840.

Posadzają mię, jakobym ja recenzuję sztuki *Matka rodu Dobratyńskich*, w ostatnich *Nowinach* pisał; oświadczam niniejszém, iż mi zupełnie jest obcą. Wincenty Thullie.

## Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Nieurzędowe.)

**Targ na woły we Lwowie d. 14. września 1840.**

Na ten targ przypędził Chaim Haber ze Stratyna 30 wołów, ważących mięsa  $10\frac{3}{4}$  a łaju  $1\frac{1}{4}$  kamienia; sprzedał je po 75 zr. w. w.

Od 1. do 31. sierpnia 1840 przywieziono do Lwowa: chleba 5125 cetn. 4  $\frac{1}{2}$ ; a mąki 10,363 cetnarów 26  $\frac{1}{2}$ .

**Sadagóra dnia 15. września 1840.** Jarmark w Sadagórze zaczął się dnia 10 b. m. i trwał do 15go. — Z Besarabii i Multan przypędzono 12,565 wołów, a 1422 jałowic; prócz tego 10 bawolic dojnych z cielętami i dwa bawoły, także 46 koni stadnych. — Woły sprzedawano po 9 do 16 czerwonych złotych z 10 radaszem. Tak znaczna ilość bydła (które przez 10 dni było na granicy w kontumacyi) zrzuciła drożyznę siana, którego furę mierną trzeba było płacić po 5 zr. m. k. Pomimo tego, kupcy, którzy w Belcach w Besarabii woły kupowali, zapewne choć mały zysk na tym jarmarku mieć musieli, bo znowu do Belc pojechali, aby na przyszły jarmark, to jest na 13go października r. b. w Sadagórze być mogli. Jarmark ten z powodu świąt żydowskich d. 12go i 13go października przypadających, zaczął się dopiero dnia 14go października. — Na terazniejszym jarmarku sprzedawano wódkę w wielkich partyjach wiadro (12 ok) po 4 zr. w. w.; spodziewają się jeszcze wyższej ceny wódki, z przyczyny iż ziemniaki dobrego zbioru nie obiecują i dotąd są bardzo małe. Zboże w wielu okolicach grady powyłukaly, a siana ledwie połowę tego co w przeszłym roku zebrano, dla tego mniej wołów na stajni stawiać myślą. — Na targu w drobnej przedaży płacą korzec kukurudzy po 7 zr. w. w., owsa po 3 zr. w. w., lecz spodziewają się że owies potanieje. Innych ga-

tunków zboża nie masz jeszcze na targach, gdyż teraz żniwa i zbiór siana zajmują rolnika. Welny i skór bydłych nie było wcale na tym jarmarku, także i miodu, który zapewne podrożeje, gdyż go jest mało. — Nierogaczna poplaca i ma kupca. Owce na rzeź płacono jednę po 5 zr. w. w.

**Warszawa d. 13. września 1840.** Na ostatnich targach warszawskich i praskich płacono za korzec żyta zł. 16 gr. 27, pszenicy zł. 27 gr. 15, jęczmienia zł. 12 gr. 9, owsa zł. 8 gr. 15. — (K. W.)

**Wrocław d. 5. września 1840.** Wszystkie doniesienia ze Szlązka Pruskiego i z Niemiec północnych zgadzają się w tém: że przy pogodzie od kilku tygodni sprzyjającej, zbioru zboża postąpiły tak dalece, że wkrótce się już ukończą. Wszelkie ziarno lepsze jest od przeszłorocznego i także wszędzie go jest więcej niż w przeszłym roku; dla tego też ceny mogą nieco spaść.

Na wełnę szlązką jednej strzyży nie było także i w ostatnich czterech tygodniach pokupu; przeciwnie zaś polska wełna jednej strzyży idzie ciągle w handlu jednostajnie, ale nie z postępieniem cen, i owszem niektóre partyje sprzedano niżej niż na jarmarku czerwcowym. Dodano niżej niż na jarmarku czerwcowym. Dobra szlązka wełna z owiec odeszłych była poszukiwana i płacono cetnar po 60 do 75 talarów pruskich. O wełnę jagnięcą zwolniały już dopytywania, a ceny jej spadły o 5 do 6 talar. pr. na cetnarze. Wełny szląskiej jest na tutejszych składach jeszcze do 2000 cetnarów, a polskiej do 8000 cetnarów. Onegdaj kupcy angielscy zabrali z tąd do 350 cetn. wełny polskiej w cenie 45 tal. pr. za cetnar, i 200 cetn. po 57 do 58 tal. pr. za cetnar. (Preus. Handl. Zeit.)

**Londyn d. 4. września 1840.** Cło na ten tydzień: od kwarteru pszenicy 2 szyl. 8 den., jęczmienia 12 szyl. 4 den., owsa 1 szyl. 9 den., żyta 12 szyl. 6 den., fasoli 1 szyl., grochu 2 szyl. (Preus. Handl. Zeit.)

## TEATR POLSKI.

W poniedziałek: *Lektorka*, dramat we 2 aktach, — i *Recepta* targnieni, komedya w 1 akcie.

(Do tego Nru. Gazety dołączony jest Ner. 38. Rozmaitości.)

Redaktor J. N. Kamiński. — Nakładem Spadkobierców Franciszka Krattera.  
(Drukiem Piotra Pillera we Lwowie.)